



“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”



स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ



PATIALA On line paper 13 ਸਤੰਬਰ 2025 ਸਨਿਚਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ whatsapp. 91-94636-01616 email. hardipchumber57@gmail.com ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

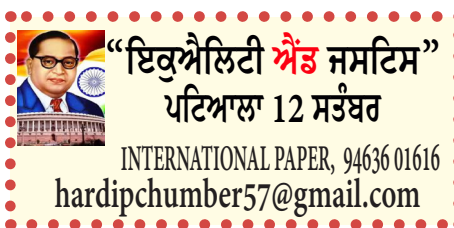


ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773



ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਮਨਜ਼ੂਰ

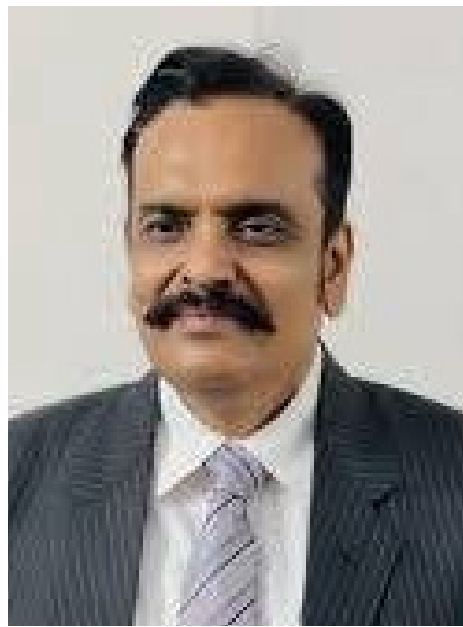


ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 12 ਸਤੰਬਰ, ਦੇਸ਼ ਕਲਿੱਕ ਬਿਓਰੇ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਿਧਾਇਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਂਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 180 ਅਧੀਨ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਐਲ.ਏ

ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਵਿਧਾਇਕ ਵੱਲੋਂ 19 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਪੀਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ 5 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ



ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਜਪਾ-ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਝੂਠ ਦੀ ਜੁਗਲਬੰਦੀ ਬੇਨਕਾਬ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ SDRF ਦਾ ਡਾਟਾ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੀਤਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼

2022 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਸਿਰਫ 1,582 ਕਰੋੜ ਹੀ ਮਿਲੇ!



ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਕੇਸ਼ (SDRF) ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਬੀਜੇਪੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਦਾ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸੌਤੇਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਫੈਲਾ ਕੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਕੇ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕ ਰਹੇ ਨੇ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 2022 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਮਿਲੇ ਹਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਪੱਖੀ ਦਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਕ ਦੀ

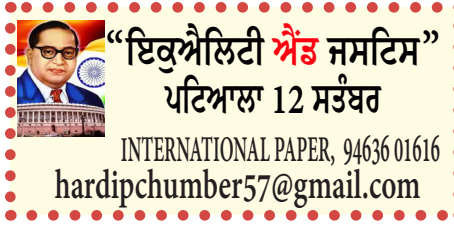
ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ SDRF ਫੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਰੋਪ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2022 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਕ ਦਾ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਲਮਟੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “SDRF ਦੇ ਤਹਿਤ 2022-23 ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ 208 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ 61 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ। 2023-24 ਵਿੱਚ 645 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਜਦਕਿ 420 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ। 2024-25 ਵਿੱਚ 488 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਜਦਕਿ 27 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ 2025-26 ਵਿੱਚ 241 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ,

ਜਦਕਿ 140 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2022 ਤੋਂ 10 ਸਿਤੰਬਰ 2025 ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ SDRF ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ 1,582 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। “ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ₹649 ਕਰੋੜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਬਚੀ SDRF ਦੀ ਰਕਮ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਆਗਾਮੀ ਰਾਹਤ ਅਭਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੀਮਾ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਵਰਣ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਜੇਪੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਆਪਦਾ ਫੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਦਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੰਡ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ।



AAP ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੈ, ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਖੜੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਲਈ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਲਕੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ SDRF ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਿਉਂ ਰੋਕੇ ਹੋਏ ਹਨ?

ਹਰ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਨੂੰ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ



ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ।

ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੇਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੇ, ਮੈਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।” ਹਾਂ। “ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੌਂਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ।” ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ‘ਉਲੀਕੀ ਯੋਜਨਾ’ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੈਕਸੀ ਕੱਲ੍ਹ (13 ਸਤੰਬਰ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 45 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੈਕਸ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਿੰਡ-

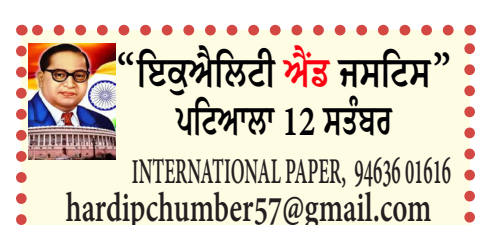
ਪਿੰਡ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਕਰਾਂਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਸਲ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੰਗ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਚੈੱਕ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣਗੇ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ



ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਹ ਕੰਮ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਘਰ ਢਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1,20,000 ਰੁਪਏ ਮਿਲਣਗੇ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 40,000 ਰੁਪਏ ਮਿਲਣਗੇ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਮਾਮੂਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸਿਰਫ 6,800 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਰਕਮ ਵਧਾ ਕੇ 40,000 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ

‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਨੂੰ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਉਸਮਾ ਕਾਂਡ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸੁਣਾਇਆ ਫੈਸਲਾ



ਤਰਨਤਾਰਨ: ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਡੂਰ

ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਨੂੰ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। 12 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਸਮਾ ਕਾਂਡ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਦਲਿਤ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।



ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘਟਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਰਾਹਤ



ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘਟਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲੀ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲ, ਮੁੜ-ਵਸੋਬਾ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੈਂਪਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 111 ਤੋਂ ਘਟਾ



ਕੇ 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 100 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 460 ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਥਿਤੀ ਆਮ ਵੱਲ ਵਧਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ 23,340 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ 4125 ਲੋਕ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ

ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 4585 ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲੀ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਫ਼ਸਲੀ ਖੇਤਰ ਕੱਲ੍ਹ ਜਿੰਨਾ ਯਾਨੀ 192380 ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਪਤਾ

ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੁੱਲ 2319 ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਆਬਾਦੀ 3,89,036 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ।

ਸ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਡੀ. ਆਰ.ਐਫ਼, ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ਼, ਫੌਜ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ਼. ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

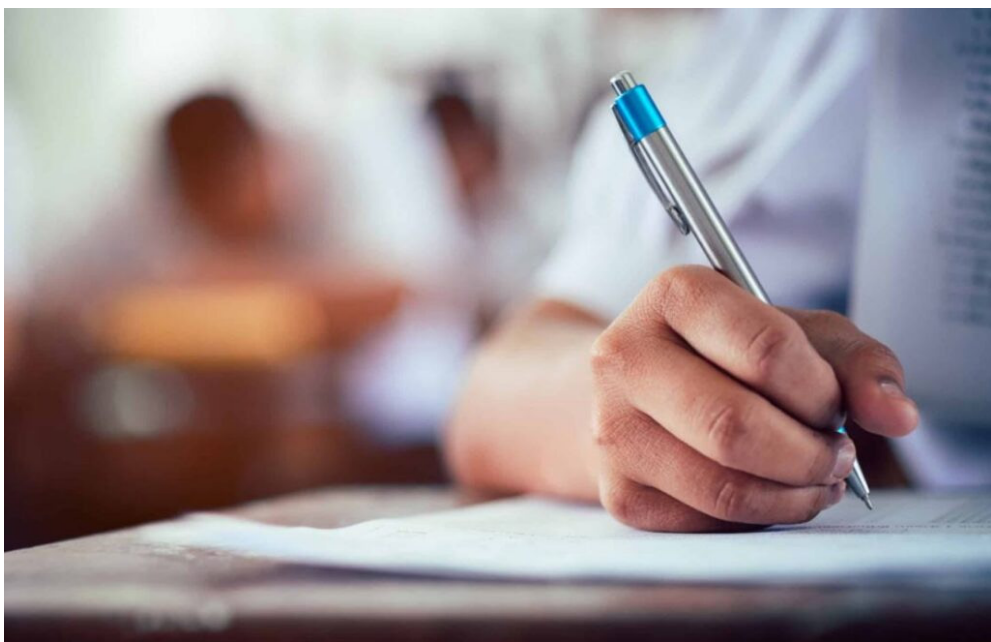
ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਘਟਦਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ PCS ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ



ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਪੀਪੀਐਸਸੀ) ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ (ਪ੍ਰੀਲਿਮਿਨਰੀ) ਪ੍ਰੀਖਿਆ-2025 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੁਣ ਐਤਵਾਰ, 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2025 ਦੀ ਬਜਾਏ ਐਤਵਾਰ, 7 ਦਸੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 7 ਦਸੰਬਰ, 2025 (ਐਤਵਾਰ)



ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ‘ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ <https://ppsc.gov.in> ‘ਤੇ ਉਪਲਬਧ “ਡਾਊਨਲੋਡ ਐਡਮਿਟ ਕਾਰਡ”

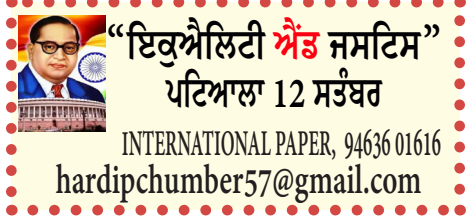
ਲਿੰਕ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਪਾਸਵਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵੇਰਵੇ ਐਡਮਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ‘ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਵੇਂ ਅਪਡੇਟਸ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ

ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿਣ।

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀਪੀਐਸਸੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਵਿਨਾਇਕ ਸੈਣੀ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ), ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ।”

ਵਿਸ਼ਵ ਫਸਟ ਏਡ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਕੰਡਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਫਸਟ ਏਡ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ



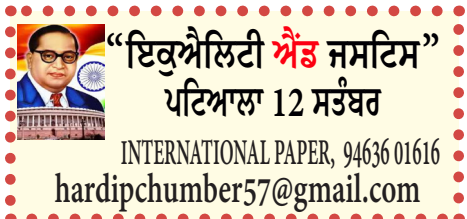
ਵਿਸ਼ਵ ਫਸਟ ਏਡ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ, ਹਰਰੋਜ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਦਾਵਾਂ, ਆਵਾਜਾਈ ਹਾਦਸਿਆਂ, ਜੰਗਾਂ ਆਦਿ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਨਾਗਰਿਕ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਟੈਂਡ ਕਰਾਸ ਵਲੋਂ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬਚਾਉ, ਮਦਦ, ਫਸਟ ਏਡ, ਸੀ ਪੀ ਆਰ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਹਨ, ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਨੇ ਪੀ ਆਰ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਸਾਰੇ



ਡਿਪੂਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਡਰਾਈਵਰਾਂ, ਕੰਡਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਗੱਡੀਆਂ, ਘਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਅੱਗਾਂ ਲਗਣ, ਗੈਸਾਂ ਲੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ, ਧੂੰਏਂ, ਗੈਸਾਂ ਬਿਜਲੀ, ਆਵਾਜਾਈ ਹਾਦਸਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਦਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਬਚਣ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਸਟ ਏਡ, ਏ ਬੀ ਸੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਰ, ਰਿਕਵਰੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ, ਵਗਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਪਟਿਆਲਾ ਡਾ. ਜਗਪਾਲ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਮਗਰੋਂ ਫੈਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਡੈਂਗੂ, ਮਲੇਰੀਆ,

ਵਰਮਾ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਚਣ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਹੀ, ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਦਾਵਾਂ, ਹੜ੍ਹਾਂ, ਭੁਚਾਲਾਂ, ਅੱਗਾਂ ਲਗਣ ਸਮੇਂ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਜਦਕਿ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਭਿਆਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਰਮੀ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਆਰ ਐਫ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਫਸਟ ਏਡ, ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਦੀਆਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨੇਜਵਾਨਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲੌਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਸਪਰੇਅ



ਲੌਗੋਵਾਲ, 12 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ) -

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਸੰਗਰੂਰ ਡਾਕਟਰ ਸੰਜੇ ਕਾਮਰਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸ ਐਮ ਓ ਡਾਕਟਰ ਮਨੀਤਾ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਲੌਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਜੈਦ ਪੱਤੀ ਵਿਖੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ



ਸਪਰੇਅ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡੇਂਗੂ ਅਤੇ ਮਲੇਰੀਆ ਬੁਖਾਰ ਸਾਫ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪਲਣ ਵਾਲੇ ਮੱਛਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕੱਟਣ ਨਾਲ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਤੋੜ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣਾ, ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਸ਼ਰੀਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ੇਜ਼ ਪੈ ਜਾਣਾ।

ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਨੇੜੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡੇਂਗੂ ਬੁਖਾਰ ਦਾ ਟੈਸਟ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਸ

ਬੇਮੌਸਮੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟਰੇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦੇਈਏ, ਫਰਿੱਜ ਦੀ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਟਰੇਅ ਨੂੰ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਰੀਏ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਵਰਤਣ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਤ ਨੀਚੇ ਰੱਖੀਏ ਜਾਂ ਮੂਧਾ ਕਰਕੇ ਰੱਖੀਏ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਸਮੇਂ ਮੱਛਰ ਮਾਰੂ ਕ੍ਰੀਮ ਜਾਂ ਮੱਛਰਦਾਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਬਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਰਿੰਕੂ, ਭੁਪਿੰਦਰਪਾਲ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਗਏ ਜਾਂ ਮਰ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਾਂ ਜਾਂ ਵੱਛੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ 37,500 ਰੁਪਏ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਹੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਕਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ 4,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਲਦ, ਘੋੜੇ, ਮੁਰਗੀਆਂ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘਰਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 15 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਚੈੱਕ ਮਿਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 55 ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 42 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਕਮ ਦੇ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ

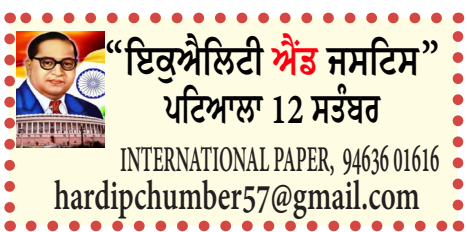
ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਕੈਫੋਲਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਮੈਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 16 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਠਾਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਅਤੇ ਫੋਗਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਨੀ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੂਬਾ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਏਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਵਾਧੂ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੇ.ਏ.ਪੀ. ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਨੁਰਾਗ ਵਰਮਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।



ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

“ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਦਾ”

ਦਾ ਅੱਗੇ ਦਾ ਭਾਗ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇੰਨਾ ਬੇਸਹਾਰਾ, ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਇੰਨੀਆਂ ਸਰਲ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਤ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਮਾਜ



ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਾਰਡ ਬਿਰਕਨਹੈਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ? ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ

ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ?

ਸੱਜਣੇ! ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਡੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਬਿਪਤਾ ਬਾਰੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਢੁਕਵਾਂ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੇਲੋੜੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅੜੇ ਰਹਿਣ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਹੈ।

(ਈ) ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਅਤੇ ਸਵਰਾਜ

22. ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰੰਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੌਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦੇ ਇੱਥੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੌਸਲ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 1928 ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਖਰੜੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 1929 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਸਦ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਕੇ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਦਸੰਬਰ 1929 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਜਲਾਸ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਵਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਇਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ।

ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤਹਿ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਵਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਕਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ, ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਰਾਜ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਨ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਤੋਂ



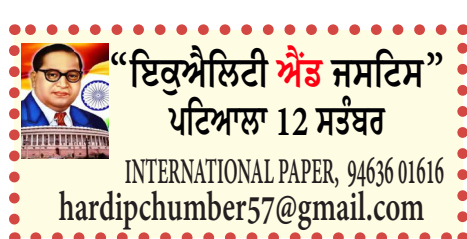
ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ੱਕ ਹਨ।

23. ਪਰ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਵੇਗੀ? ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਰਾਜ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦੇਵੇਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਤਿੱਖੇ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ।

ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਹੂਲਤ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਦਰਾ, ਸੜਕਾਂ, ਰੇਲਵੇ, ਡਾਕ ਆਦਿ ਮੋਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ।

ਕਾਮਰੇਡ ਯੇਚੁਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਅੰਤਮ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਲੜਦੇ ਰਹੋ ,,- ਕਾਮਰੇਡ ਦਲਿਓ ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਕਾਰਕੀ ਬਣੀ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਕਾਮਰੇਡ ਯੇਚੁਰੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ



ਮਾ ਨ ਸਾ - 1 2
ਸਤੰਬਰ-(ਆਤਮਾ
ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) - ਅੱਜ
ਇੱਥੇ ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ
ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ)
ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
ਰਹੇ ਮਰਹੂਮ ਕਾਮਰੇਡ
ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ ਨੂੰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ
ਮੌਕੇ ਸਥਾਨਕ ਪਾਰਟੀ
ਦਫ਼ਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਗੋਂਜਣ
ਸਿੰਘ ਟਾਂਡੀਆਂ ਭਵਨ
ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ
ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ
ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ
ਕਾਮਰੇਡ ਯੇਚੁਰੀ ਦੀਆਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ
ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ,
ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਚਿੰਤਕ
ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ
ਆਗੂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ
ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਏ
ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ
ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ
ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀ.ਪੀ.
ਆਈ.(ਐਮ) ਦੇ ਸੂਬਾ
ਸਕੱਤਰੇਤ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ
ਕਾਮਰੇਡ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਦਲਿਓ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਕਿਸ਼ਨ
ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਕਾਮਰੇਡ ਯੇਚੁਰੀ ਦੇਸ਼
ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ
ਚਰਚਿਤ ਅਤੇ ਹਰਮਨ
ਪਿਆਰੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ



ਆਗੂ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਮਰੇਡ ਯੇਚੁਰੀ
ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਅੰਤਿਮ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਦੇਸ਼
ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ
ਸੰਸਦ ਸਮੇਤ ਜਨਤਕ
ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ
ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ
ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ
ਆਜ਼ਾਦੀ,ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ,
ਜਮਹੂਰੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ
ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਰਾਖੀ
ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ
ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ
ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਿਰਤੀ-
ਕਾਮਿਆਂ , ਕਿਸਾਨਾਂ,
ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਔਰਤਾਂ,
ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਸਾਹਮਣੇ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ
ਹਨ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ
ਕਾਮਰੇਡ ਯੇਚੁਰੀ ਕਿਰਤੀ
ਪੱਖੀ ਸੋਚ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਟੂ
ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਹੋਰ
ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਮਰੇਡ
ਯੇਚੁਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ
ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ
ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰੇਤ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਕਾਮਰੇਡ ਘਨੀਸ਼ਾਮ
ਨਿੱਕੂ ਤਹਿਸੀਲ ਸਕੱਤਰ
ਮਾਨਸਾ,ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ
ਸਿੰਘ ਬਰਨ ਤਹਿਸੀਲ
ਸਕੱਤਰ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ,
ਕਾਮਰੇਡ ਸੰਤ ਰਾਮ

ਬੀਰੋਕੇ ਤਹਿਸੀਲ ਸਕੱਤਰ
ਬੁਢਲਾਡਾ, ਕਾਮਰੇਡ
ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰੇਟਾ,
ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ
ਕਾਮਰੇਡ ਪੀ.ਐਸ.ਸਿੱਧੂ,
ਕਾਮਰੇਡ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਹੀਰਕੇ,
ਕਾਮਰੇਡ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ
ਬੀਰੋਕੇ, ਕਾਮਰੇਡ ਪਰਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਭੀਖੀ, ਕਾਮਰੇਡ
ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ
ਜੱਗਾ ਬਰੇਟਾ, ਕਾਮਰੇਡ
ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੈਪਈ,ਕਾ.
ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਡਮ ਮੰਜੂ
ਜਿੰਦਲ,

ਕਾ.ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼
ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਸੀਤਾ
ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ
ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

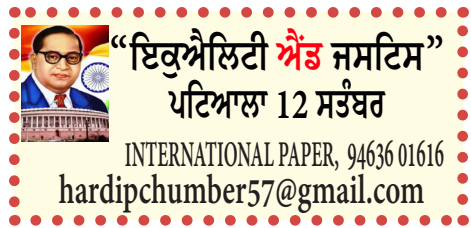


ਨੇਪਾਲ: ਹਿੰਸਕ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇ ਪੀ ਸ਼ਰਮਾ ਓਲੀ ਸਰਕਾਰ
ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ
ਪੌਂਡੋਲ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੁਸ਼ੀਲਾ
ਕਾਰਕੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ
ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ ਬਣ ਗਈ।

ਸ਼ੀਲਾ ਕਾਰਕੀ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ
ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ
ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹੁਣ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਕਾਰਕੀ ਬਾਰੇ ਇਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ
ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਕੀ ਦਾ ਪਤੀ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸੁਬੈਦੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ
ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 10 ਜੂਨ 1973 ਨੂੰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ ਮਾਲਾ
ਸਿਨਹਾ ਸਮੇਤ 19 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਇਲ ਨੇਪਾਲ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਇਕ
ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

‘ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ’ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ - ਜਮਹੂਰੀ ਫਰੰਟ



12 ਸਤੰਬਰ, (): ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨ ਹੱਟ ਵਿਰੋਧੀ ਜਮਹੂਰੀ ਫਰੰਟ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰਾਂ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਏ.ਕੇ.ਮਲੇਰੀ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਅਤੇ ਯਸ਼ਪਾਲ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਗਰੀਆਬੰਦ ਅਤੇ ਬੀਜਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ‘ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ’ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ 12 ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਓਵਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ’ਚ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟਕਰਾਅ ਨੰਗੇ ਅਨਿਆਂ, ਘੇਰ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਸਲੇ ਵਜੋਂ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜੰਗਲੀ-ਪਹਾੜੀ



ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਛਾਉਣੀ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ’ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਨਵਰੀ 2025 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ’ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ 241 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ਼ੈਰਅਦਾਲਤੀ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ’ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹੂ ’ਚ ਡੁਬੋਣ ਲਈ ਮੋਹਰੇ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕਗਾਰ’ ਤਹਿਤ ‘ਮਾਰਚ

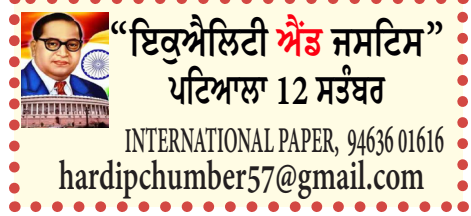


2026 ਤੱਕ ਨਕਸਲਵਾਦ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰਨ’ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਥਿਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਲ-ਜੰਗਲ-ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਕੁਚਲਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਲੇ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਥੋਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੂਹ ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਨਿਆਂਪਸੰਦ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਕੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ੁਨੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਦਿਵਾਸੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ

ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਕਤਲੇਆਮ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਾਰੇ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਕੈਂਪ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਾਕਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਈਆਂ ਜਾਣ; ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਆਰਥਕ ਮਾਡਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਲ-ਜੰਗਲ-ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੱਕ ਤਸਲੀਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਨਤਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ/ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਕੁਚਲਣਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਤਕਾਂ ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕਣਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 95010-25030, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਏਕੇ ਮਲੇਰੀ 98557-00310, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ 94634-74342, ਯਸ਼ਪਾਲ 98145-35005

ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 295 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਚੰਗੇ ਵਕਤ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ:- ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਲੋਹ, ਡਾਕਟਰ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ, ਡਾਕਟਰ ਮੰਗਤ ਰਾਏ



ਬਲਾਚੌਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 295 ਬਲਾਕ ਬਲਾਚੌਰ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਲੋਹ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੂਬਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਲੋਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ



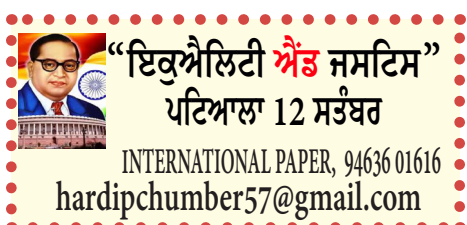
ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 295 ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਚੰਗੇ ਵਕਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਤਕਲੀਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਜਦੋਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਹਨ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਫ਼੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਕੇ ਲਗਭਗ 20 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਫ਼੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਸ਼ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬਚਨਬੱਧ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਦਸ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫ਼੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਬਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਲੋਹ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ ਵਲੋਂ ਬਲਾਕ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਆਈ ਕਾਰਡ, ਲੋਗੋ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੂਬਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਲੋਹ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਲਾਕ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਟੌਂਸਾ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਂਬਰ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਲੇਡੀਜ਼ ਡਾਕਟਰ ਮੈਡਮ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬੇਗੋਵਾਲ, ਡਾਕਟਰ ਪਵਨ ਟੌਂਸਾ, ਡਾਕਟਰ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਡਾਕਟਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਕਟਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸੈਣੀ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਚੀਮਾ, ਡਾਕਟਰ ਅਮਜ਼ਦ ਅਲੀ, ਡਾਕਟਰ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਲਾਕ ਪਟਿਆਲਾ-3 ਵਲੋਂ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਕਵਿਤਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੌਂਗਲਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ



ਪਟਿਆਲਾ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੋੜੇਵਾਲ)-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਲਾਕ ਪਟਿਆਲਾ-3 ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਵਿਤਾ ਉਚਾਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ

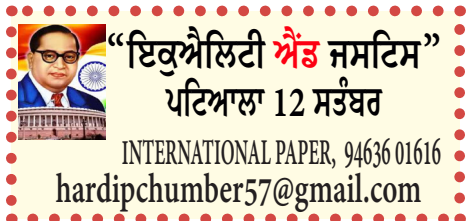


ਤੇ ਬੀ ਪੀ ਈ ਓ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸੋਚ ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ

ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਰੌਂਗਲਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਸ ਸੀ ਸੈ ਸ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਮੁਸਕਾਨ ਨੇ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਸ ਐਸ ਰੌਣੀ ਤੁੰਗੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਇਸ਼ਿਕਾ ਨੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਜੇਤੂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬੀ ਪੀ ਈ ਓ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੋਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੱਜਮੈਂਟ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀ ਐਚ ਟੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਬਲੋਵਾਲ, ਤੇ ਮੈਡਮ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰੀ ਭੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਮਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸ੍ਰ : ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੀ ਐਚ ਟੀ ਭੇਡਪੁਰਾ ਨੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੀ ਐਚ ਟੀ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਮੀਨਾ ਰਾਣੀ ਸੀ ਐਚ ਟੀ ਕਲਿਆਣ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਵਜ਼ੀਦਪੁਰ ਅਤੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ - ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੀ



ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹੂਗੜਾ) ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਕਾਰਨ ਹਰ ਵਰਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਣੇ ਜਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੱਲੀ ਨੂੰ ਲੀਹ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੱਥ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

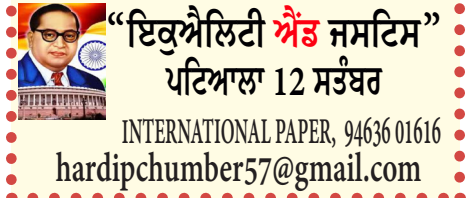
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਰੱਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਬੇਮੌਸਮੀ ਬਰਸਾਤ ਕਾਰਨ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹਰ ਵਰਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਨਜੀਵਨ ਅਸਤ ਵਿਅਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਜਾਏ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਉੱਪਰ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ

ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚਮਕਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੌਕਾ ਆਰੋਪਵਾਜ਼ੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕੋਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬਰਸਾਤ ਕਾਰਨ ਹਰ ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਿਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਘਰ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਰਨ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ



ਹਾਲਤ ਕਾਫੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੱਥ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਿਊਰੋ ਵਿਖੇ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ 16 ਨੂੰ



ਮਾਨਸਾ, 12 ਸਤੰਬਰ: (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ, ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ 16 ਸਤੰਬਰ, ਨੂੰ “ਪੇਅ ਟੀਐਮ” ਵੱਲੋਂ ਫੀਲਡ ਮੇਲਜ਼ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ 12ਵੀਂ ਪਾਸ ਲੜਕੇ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 18 ਤੋਂ 35 ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥੀ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਫਿੱਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਰਥੀਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਦੇ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਡ੍ਰਾਇਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਪ੍ਰਾਰਥੀ ਆਪਣੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ (ਰਜ਼ਿਉਮ) ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ ਦਫ਼ਤਰ, ਮਾਨਸਾ (ਨੇੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ‘ਤੇ) ਕੈਂਪ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ

21000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਿਲਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲੋਕਲ ਮਾਨਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਨਸਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 01:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ 94641-78030 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਹਿੰਸਾ : ਕਾਰਣ, ਅਸਰ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ : ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਨਾਲੋਂ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਪਿਆਰੀ

“Equality and justice”
Patiala 12 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

“Equality and justice”
Patiala 12 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਫਰਾਂਸ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਹੇ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਉਬਲ-ਪੁਬਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼, ਜੋ ਯੂਰਪੀ ਮਹਾਦੀਪ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲੀਆਂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਫ਼ਰਾਂ ‘ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭੀੜ, ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਝੜਪਾਂ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਤੋੜਫੋੜ, ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਅਤੇ ਅਣਭਰੋਸੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੁਣ ਇੱਕ ਆਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖ਼ੀਰ ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਹੈ?

ਇਤਿਹਾਸਕ

ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਇਕ ਲੰਮੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ। 1789 ਦੀ ਮਹਾਨ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1968 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਤੱਕ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ, ਨਸਲੀ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵੀ ਹੈ।

ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ

- ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ
ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਡੂੰਘੀ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ



ਨੌਜਵਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਰ ਕਈ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ ਤੋਂ ਦੋਗੁਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅਕਸਰ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੱਲ ਧੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

2. ਨਸਲੀ ਭੇਦਭਾਵ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਸੰਕਟ

ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਅਫਰੀਕੀ ਅਤੇ ਮੱਧ-ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਸਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਗਰੀਬ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਘੱਟ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੜਚਣਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਵੱਧਦਾ ਹੈ।

- ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਸੰਤੋਸ਼
ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਧਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੀਆਂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਕਸਰ ਹਿੰਸਕ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

- ਧਾਰਮਿਕ ਟਕਰਾਅ
ਫਰਾਂਸ ਧਰਮਨਿਰਪੇਖ ਨੀਤੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਨੀਤੀ ਹੀ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਹਿਜਾਬ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ‘ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਕਸਰ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੇ

- ਅਣਭਰੋਸਾ ਹੋਰ ਵੱਧਦਾ ਹੈ।
- ਨੌਜਵਾਨੀ ਦੀ ਬੇਰੁਖੀ
ਨੌਜਵਾਨ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਸਹਾਰਾ ਤੇ ਅਣਸੁਣਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਤੋੜਫੋੜ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਅਸਰ

- ਸਮਾਜਿਕ ਡਰ ਤੇ ਅਣਭਰੋਸਾ – ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ
- ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ – ਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੰਬੰਧ ਹੋਰ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ
- ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ‘ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ – ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਛਵੀ ‘ਤੇ ਅਸਰ – ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀਪ੍ਰਿਯ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਛਵੀ ਨੂੰ ਬਟਕਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਧਾਈ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਿਆਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਸਮਾਜਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਘਟਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਦ ਤਕ ਹਿੰਸਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

- ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ – ਗਰੀਬ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਧਿਆਨ ਨਾਲ



ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

- ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਠ – ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਯਤਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

- ਪੁਲਿਸ ਸੁਧਾਰ – ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਨਰਮ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਰੋਸਾ ਮੁੜ ਬਣ ਸਕੇ।

- ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਝੌਤਾ – ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਪ ਵਧਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

- ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਵਾਦ – ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫਰਾਂਸ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਮੌਕੇ ਦੇ ਕੇ, ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਮੁੜ ਉਸੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਇਕਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਫਰਾਂਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ—ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੰਸਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ
+447951 590424
watsapp

“Equality and justice”
Patiala 12 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਿੱਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਤਾਪ ਨੂੰ ਭੋਗਦੇ ਹੋਏ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋਕੇ ਵੀ ਚੱੜਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ, ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਆਦਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। “ਹਿੰਦੀ ਸੀਖੋ” ਵਾਲਾ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਹੜ ਪੀੜਤ ਦੋਰੇ ਅਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਨਾਲੋਂ ਸਾਡੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵੱਧ ਪਿਆਰੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੋਕ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤਾਪ ਝੇਲਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਿਉਂਦਾ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਏਨੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇਰਾਨ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੇਤ, ਘਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਸਤੁੰਸ਼ਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਹਿਣ

ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿੱਤੇ ਵੀ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਗੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਡੇ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਕੇਵਲ ₹1,600 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿੰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇਰਾਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਜੇ ਕਈ ਸਾਲ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤਾਪ ਭਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸੇਮ ਵਰਗੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਘੜੀ ‘ਚ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਹਤ-ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੱਡੇ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਆਦਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੁੰਡੀਆ ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਾ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਨੇ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਸਾਝੇ ਕੀਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਲੂੰਦਰੇ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਚਲੇ ਜੋ ਮੰਤਰੀ ਮਿੱਲੀ ਜੁਲੀ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਆਪ ਹਿੰਦੀ ਸੀਖੋ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬੇਜ਼ਿੰਜੀ ਸੀ ਬਲਿਕ ਸਾਡੀ ਮਾਤ

ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਾਦਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਟੋਕਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਆਏ ਜਿਸ ਕੇਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਾਜਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਆਪ ਇੰਨੇ ਹਿੰਦੀ ਸਿਖਾਏ ਉਹ ਕੋਈ ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਖਾਸ ਨਾਤਾ ਹੈ, ਪਰ “ਹਿੰਦੀ ਸਿੱਖੋ” ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਅਵੇ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਣ ਆਏ ਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁਣਨ ਆਏ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਮੁਸ਼ਾਇਰਾ ਕਰਨ। ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕੇਵਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਇਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿੱਲਣ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਹੈ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕੀ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਚਲੇ ਰਾਜਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਜਾਂ ਰਾਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਦਸਤਾਨੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ, ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੇਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਹਿੰਦੀ ਸਿੱਖੋ”, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਖੇਡ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਬਹੁਭਾਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹਰ ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ



ਲੇਖਕ | ਡਾ ਸੰਦੀਪ ਘੰਡ
ਲਾਈਫ ਕੋਚ ਮਾਨਸਾ
9815139576

ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬੀਜੇਪੀ ਆਗੂ (ਪਿਛੋਕੜ ਕਾਰਗਰਸ) ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਮੇਂ ਤਾਂ ਆਪ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕੋਣ ਮੁੰਡੀਆ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਹੜਾ ਮਹਿਕਮਾ ਤਾਂ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਉਸ ਨੇਤਾ ਦੀ ਹਾਉਮੇ ਬੋਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕੋਣ ਮੁੰਡੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਤਾਂ ਫੇਰ ਵੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਆਹੁਦਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇਤਾ ਕੋਲ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਅਹਿਮਾਜ਼ੀਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੌਧਿਕ ਵਰਗ, ਲੇਖਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁੰਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਭਾਸ਼ਾਈ ਮੁੱਦਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵੱਜੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ।

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੱਪਿਆ 18 ਲੱਖ ਦਾ ਚੈਕ

“Equality and justice”
Patiala 12 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ
(ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ



ਲਲਿਤਾ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਅੱਜ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਟਾਂਡਾ ਦੇ ਐਸ.ਡੀ. ਐਮ. ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਸਮੇਤ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ

ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪਹਿਲ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜੇਹੇ ਸਮੇਂ ਹਰ ਵਰਗ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ

ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਾਰਜ ਯੁੱਧ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇਹ ਯੋਗਦਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਸ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਬਣੇਗਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਲਿਤਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਉਸੇ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵੇਲੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਨੈਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

Periyar Month | ਨਾ ਮੰਤ੍ਰੋਚਾਰ,ਨਾ ਫੇਰੇ! ਬਸ ਵਰ-ਵਧੂ ਏਕ-ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਮਾਲਾ ਪਹਨਾਕਰ ਲੇਤੇ ਥੇ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਬਨਨੇ ਕੀ ਸ਼ਪਥ- ਏਸੇ ਹੋਤਾ ਥੀ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਵਿਵਾਹ

17 ਸਿਤੰਬਰ ਜਯੰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼: ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਨੰਦੋਲਨ

ਐਤ੍ਰ ਕ੍ਰਾਂਤਿਕਾਰੀ ਵਿਵਾਹ ਪਛਤਿ ਸੇ ਜੁਡੀ ਕਮ ਜਾਨੀ ਬਾਟੋਂ



ਆਜ ਸੇ ਲਗਭਗ ਏਕ ਸਦੀ ਪਹਲੇ ਕਾ ਵਹ ਏਤਿਹਾਸਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਲਪਨਾ ਕੀਜ਼ਿਏ, ਜਬ ਏਕ ਵਿਵਾਹ ਸਮਾਰੋਹ ਮੇਂ ਨ ਕੋਈ ਮੰਤ੍ਰੋਚਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ, ਨ ਕੋਈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਗਿਨ ਕੇ ਫੇਰੇ ਲਿਏ ਜਾ ਰਹੇ ਥੇ ਐਤ੍ਰ ਨ ਹੀ ਕਿਸੀ ਪੰਡਿਤ ਯਾ ਪੁਰੋਹਿਤ ਕੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਥੀ। ਇਸਕੇ ਬਜਾਏ, ਵਰ ਐਤ੍ਰ ਵਧੂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਏਕ-ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਮਾਲਾ ਡਾਲੀ ਐਤ੍ਰ ਤਮਿਲ ਭਾਸ਼ਾ ਮੇਂ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਬਨਨੇ ਕੀ ਸ਼ਪਥ ਲੀ।

ਯਹ ਥਾ ਏਕ ਨਵੀਂ ਤਾਰਕਿਕ ਵਿਵਾਹ-ਪਛਤਿ ਕਾ ਪਹਲਾ ਸਵਰੂਪ, ਜਿਸਕੀ ਨੀਂਵ ਸਾਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤਿਕਾਰੀ ਐਂ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਾਮੀ ‘ਪੇਰਿਯਾਰ’ ਨੇ 1929 ਮੇਂ ਰਖੀ ਥੀ। ਯਹ ਵਿਵਾਹ ਪਛਤਿ ਨ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਰੂਢਿਯੋਂ ਕੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਏਕ ਬਗ਼ਾਵਤ ਥੀ, ਬਲਕਿ ਇਸਨੇ ਜਾਤਿ ਪ੍ਰਥਾ, ਫਿਜ਼ੂਲਖਰਚ ਐਤ੍ਰ ਧਾਰਮਿਕ ਕੁਰੀਤਿਯੋਂ ਪਰ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਕੀ ਥੀ। ਇਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਡਬਲਯੂ. ਪੀ.ਏ. ਸੁਨਦਰ ਪਾਂਡਿਯਨ ਐਤ੍ਰ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਇਸੇ ‘ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਵਿਵਾਹ’ (Self-Respect Marriage) ਕਾ ਨਾਮ ਦਿਯਾ। ਯਹ ਨਵੀਂ ਵਿਵਾਹ ਪਛਤਿ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ‘ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ’ ਕੇ ਤਹਤ ਕੀਏ ਗਏ ਅਨੇਕ ਕ੍ਰਾਂਤਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਯਾਸੋਂ ਕਾ ਹੀ ਏਕ ਹਿਸਸਾ ਥੀ।

“ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ” ਕੇ ਮੁਖਿਯ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ਅਪਨੇ ਜੀਵਨਾਨੁਭਵੋਂ ਕੀ ਦੇਨ ਥੇ। ਅੰਤਰਜਾਤੀਯ ਵਿਵਾਹ ਕਾ ਮੁਢਾ ਸ਼੍ਰੀ-ਮੁਕਤਿ ਸੇ ਜੁਡਾ ਥਾ। ਉਸਕੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਉਨ੍ਹੇਂ ਅਪਨੀ ਯੁਵਾਵਸਥਾ ਕੀ ਏਕ ਘਟਨਾ ਸੇ ਮਿਲੀ ਥੀ। ਵੇਲਾਲਾ ਜਾਤਿ ਕੇ ਏਕ ਯੁਵਕ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀ ਇਚਚਾ ਕੇ ਸਾਥ ਪੇਰਿਯਾਰ ਸੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਯਾ। ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਉਸੇ ਅਪਨੀ ਦੁਕਾਨ ਪਰ ਮੁਨੀਮ ਕਾ ਕਾਮ ਸੌਂਪ ਦਿਯਾ। ਕੁਝ ਅਵਧਿ ਕੇ ਬਾਦ ਉਸ ਲੜਕੇ ਕੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪੇਰਿਯਾਰ ਸੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ, ਉਸਕਾ ਵਿਵਾਹ ਕਰਾਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀ।

ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਉਸਕੇ ਲਿਏ ਜਿਸ ਲੜਕੀ ਕੋ ਚੁਨਾ, ਵਹ ਨਾਯਡੂ ਪਰਿਵਾਰ ਕੀ ਥੀ। ਲੋਗ ਉਸਪਰ ਅਵੈਧ ਸੰਤਾਨ ਹੋਨੇ ਕਾ ਲਾਂਭਨ ਲਗਾਤੇ ਥੇ। ਸ਼ਾਦੀ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ਦੋਸਤੋਂ, ਸਥਾਨੀਯ ਨੇਤਾਓਂ ਤਥਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਯੋਂ ਕੀ ਉਪਸਥਿਤਿ ਮੇਂ ਬਡੀ ਧੂਮਧਾਮ ਸੇ ਹੁਡੀ। ਵਹ ਪਹਲੀ ਸ਼ਾਦੀ ਥੀ, ਜਿਸੇ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ “ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ” ਕੇ ਤਹਤ ਕਰਾਯਾ ਥਾ। ਉਸਕੀ ਖ਼ੂਬ ਚਰਚਾ ਹੁਡੀ। ਇਸਸੇ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ਵਿਦ੍ਰੋਹੀ ਸਵਭਾਵ ਕੀ



ਖ਼ਬਰ ਦੂਰ ਤਕ ਫੈਲ ਗਈ। “ਸ਼੍ਰੀ-ਮੁਕਤਿ” ਕੇ ਕ਼ੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਉਨਕਾ ਦੂਸਰਾ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ ਵਿਧਵਾ ਵਿਵਾਹ ਕੋ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਨਾ ਥਾ। ਬਨਾਰਸ ਸਹਿਤ ਅਨਯ ਧਰਮਸਥਾਨੋਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹੇਂ ਏਸੀ ਅਨੇਕ ਵਿਧਵਾਓਂ ਕੋ ਦੇਖਾ ਥਾ, ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਪਤਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਯੁ ਕੇ ਬਾਦ ਘਰ ਛੋਡਨਾ ਪਡਾ ਥਾ।

ਕਯਾ ਹੈ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਵਿਵਾਹ?

ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਵਿਵਾਹ ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਵਾਹੋਂ ਕੇ ਠੀਕ ਵਿਪਰੀਤ ਥਾ। ਇਸ ਵਿਵਾਹ-ਸਮਾਰੋਹ ਕੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੀ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤਿ-ਰਿਵਾਜ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਦੁਵਾਰਾ ਮੰਤ੍ਰੋਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰਹ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਥੇ। ਇਸਮੇਂ ਨਵਵਿਵਾਹਿਤ ਜੋਡੇ ਕੇ ਲਿਏ ਏਕ-ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਮਾਲਾ ਪਹਨਾਨਾ ਵ ਮਾਤ੍ਰਭਾਸ਼ਾ (ਤਮਿਲ) ਮੇਂ ਵਿਵਾਹ ਕੀ ਸ਼ਪਥ ਦੋਹਰਾਨਾ ਪਰਯਾਸ ਥਾ। ਇਸ ਤਰਹ ਕੇ ਵਿਵਾਹ ਮੇਂ ਫਿਜ਼ੂਲਖਰਚੀ ਕੀ ਕੋਈ ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਥੀ ਕਯੋਂਕਿ ਇਸੇ ਬਹੁਤ ਸਾਦਗੀ ਸੇ ਨਿਪਟਾਨਾ ਥਾ।

ਇਸ ਵਿਵਾਹ ਪਛਤਿ ਮੇਂ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਲਿਏ ਸਿਰਫ਼ ਲੜਕਾ-ਲੜਕੀ ਕੀ ਰਜਾਮੰਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਥੀ, ਅਭਿਵਾਕੋਂ ਕੀ ਅਨੁਮਤਿ ਕੀ ਕੋਈ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾ ਨਹੀਂ ਥੀ। ਇਸਮੇਂ ਵਿਵਾਹ ਸਦਾ ਕੇ ਲਿਏ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬੰਧਨ ਨ ਹੋਕਰ ਦੋ ਸਮਕਕ਼ ਯਕਤਿਯੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਝੌਤਾ ਥਾ, ਜਿਸਮੇਂ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਪਕ਼ ਜਬ ਚਾਹੇ ਸਮਾਸ ਕਰ ਸਕਤਾ ਥਾ। ਵਿਵਾਹ ਸਵਰਗ ਮੇਂ ਯਾ ਇਸ਼ਵਰ ਦੁਵਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਵਰਨ ਧਰਤੀ ਪਰ ਦੋ ਯਕਤਿਯੋਂ ਦੁਵਾਰਾ ਪਰਸਪਰ ਸਹਮਤਿ ਐਤ੍ਰ ਸਮਝੌਤੇ ਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਥੇ। ਆਤਮਾਭਿਮਾਨ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਮੂਲ ਮੇਂ ਯਹ ਬਾਤ ਥੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ-ਪੁਰੂਸ਼ ਦੋਨੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰਹ ਸਮਾਨ ਹੈ।”

ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਇਸ ਸੁਧਰੀ ਹੁਡੀ ਵਿਵਾਹ-ਪ੍ਰਥਾ ਮੇਂ ਇਨ ਤਮਾਮ ਸ਼ਾਟੋਂ ਕੋ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਯਾ ਥਾ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਵੈਵਾਹਿਕ-

ਵਯਵਸਥਾ ਮੇਂ ਉਨ੍ਹੇਂ ਸ਼ਾਦੀ ਕੋ ਪੂਰੀ ਤਰਹ ਸੇ ਧਰਮਨਿਰਪੇਕ਼ ਬਨਾਯਾ। ਕਿਸੀ ਭੀ ਧਰਮ ਕਾ ਕੋਈ ਭੀ ਯਕਤਿ ਇਸ ਤਰਹ ਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਾ ਸਕਤਾ ਥਾ। ਕੇਵਲ ਵਰ ਐਤ੍ਰ ਵਧੂ ਕੋ ਏਕ-ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਮਾਲਾ ਪਹਨਾਨੀ ਥੀ ਐਤ੍ਰ ਏਕ-ਦੂਸਰੇ ਕਾ ਪਤਿ-ਪਤਨੀ ਹੋਨੇ ਕੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨੀ ਥੀ।

ਵਿਧਵਾ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਸੰਦਰਭ ਮੇਂ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਬਨਾਰਸ ਸਹਿਤ ਅਨਯ ਧਰਮਸਥਾਨੋਂ ਪਰ ਏਸੀ ਅਨੇਕ ਵਿਧਵਾਓਂ ਕੋ ਦੇਖਾ ਥਾ, ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਪਤਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਯੁ ਕੇ ਬਾਦ ਘਰ ਛੋਡਨਾ ਪਡਾ ਥਾ। ਇਸ ਅਨੁਭਵ ਨੇ ਉਨ੍ਹੇਂ ਵਿਧਵਾ ਵਿਵਾਹ ਕੋ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਯਾ।

ਕਯਾ ਹੈ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕਾ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ/ Self Respect Movement

ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ, ਜਿਸੇ ਤਮਿਲ ਮੇਂ “ਸਵਯੰਮਰਿਯਾਥਰ੍ਯੈ ਇਯਕਕਮ” ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਥਾ, ਕਾ ਨਾਰਾ ਥਾ – “ਨ ਇਸ਼ਵਰ, ਨ ਧਰਮ, ਨ ਗਾਂਧੀ, ਨ ਕਾਂਗ੍ਰੇਸ ਐਤ੍ਰ ਨ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ।” ਇਸ ਆਂਦੋਲਨ ਕਾ ਨਾਮਕਰਣ ਤਮਿਲ ਸ਼ਬਦ “ਸਵਯੰਮਰਿਯਾਥਰ੍ਯੈ” ਕੇ ਆਧਾਰ ਪਰ ਕੀਯਾ ਗਯਾ ਥਾ, ਜਿਸਕਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਤਮਸੰਮਾਨ। ਲੇਖਕ ਐਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਸ਼ਯਪ ਅਪਨੇ ਲੇਖ ‘ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕਾ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ : ਦ੍ਰਵਿਡ ਅਸਿਮਤਾ ਕਾ ਉਦਘੋਸ਼’ ਮੇਂ ਬਤਾਤੇ ਹੈ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ ਕੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਿਸੰਬਰ 1925 ਮੇਂ ਹੁਡੀ ਥੀ। ਮਗਰ ਐਤ੍ਰਪਚਾਰਿਕ ਰੂਪ ਸੇ ਇਸਕਾ ਆਰੰਭ 1926 ਕੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਹੀਨੋਂ ਮੇਂ ਹੁਆ। ਆਂਦੋਲਨ ਕਾ ਉਦੇਸ਼ਯ, ਧਰਮ, ਜਾਤਿ ਐਤ੍ਰ ਪੁਰੋਹਿਤਵਾਦ ਕੇ ਵਿਰੁਢ ਸਮਾਜ ਮੇਂ ਲੋਕ-ਚੇਤਨਾ ਲਾਨਾ ਥਾ।

10-11 ਮਈ, 1930 ਕੋ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਇਰੋਡ ਮੇਂ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਨੰਦੋਲਨ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀਯ ਸਮੇਲਨ ਕਾ ਆਯੋਜਨ ਮਿਸਟਰ ਏਮ.ਆਰ. ਜਯਕਰ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਮੇਂ ਕੀਯਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਯੁਵਾ ਸਮੇਲਨ, ਮਹਿਲਾ ਸਮੇਲਨ, ਸ਼ਰਾਬਬੰਦੀ ਸਮੇਲਨ, ਤਮਿਲ ਸੰਗੀਤ ਸਮੇਲਨ ਆਦਿ ਕਾ ਆਯੋਜਨ ਭੀ ਕੀਯਾ ਗਯਾ। ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਦੇਵਦਾਸੀ ਪ੍ਰਥਾ ਕੇ ਖਾਤਮੇ ਸੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧੇਯਕ ਕਾ ਸਕ੍ਰਿਯ ਸਮਰਥਨ ਕੀਯਾ, ਜਿਸੇ ਮਦ੍ਰਾਸ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਮੇਂ ਡਾ. ਮੁਥੁਲਕਸ਼ਮੀ (ਰੇਡਡੀ) ਦੁਵਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਯਾ ਗਯਾ ਥਾ।

1931 ਮੇਂ ਤੀਸਰਾ ਪ੍ਰਾਨੀਯ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਸਮੇਲਨ ਵਿਰੁਤਨਗਰ ਮੇਂ ਹੁਆ, ਜਿਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਆਰ. ਕੇ. ਷ਣਮੁਗਨ ਨੇ ਕੀ। ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਚਾਰੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਸ਼ਤਰ ਪਰ ਭੀ ਕੀਯਾ। 20 ਜੂਨ, 1932 ਕੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਮੇਂ ਉਨ੍ਹੇਂ ਸ਼੍ਰਮਿਕੋਂ ਕੀ ਏਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਭਾ ਕੋ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਯਾ, ਜਿਸਮੇਂ 50,000 ਸੇ ਅਧਿਕ ਲੋਗ ਸ਼ਾਮਿਲ ਥੇ। ਉਨ੍ਹੇਂ ਤਾਰਕਿਕਤਾ ਐਤ੍ਰ ਸਮਾਜਵਾਦ ਪਰ ਅਪਨੇ ਸਿਧਾਂਤਨੋਂ ਕੋ ਵਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਯਾ।

ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਆਂਦੋਲਨ” ਕੇ ਮੁਖਿਯ ਮਾਂਗੋਂ ਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਥੇ –



ਸਮਾਜ ਮੇਂ ਆਦਮੀ-ਆਦਮੀ ਕੇ ਬੀਚ ਕਿਸੀ ਭੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਨਾ ਚਾਹਿਏ।

ਆਰਥਿਕ ਵਿਸ਼ਮਤਾਓਂ ਕੋ ਸਮਾਸ ਕੀਯਾ ਜਾਨਾ ਚਾਹਿਏ। ਭੂਮਿ ਐਤ੍ਰ ਦੂਸਰੇ ਸੰਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਬੰਟਵਾਰਾ ਸਾਮਾਜਿਕ ਨਯਾਥ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਕੋ ਧਯਾਨ ਮੇਂ ਰਖਤੇ ਹੁਏ ਕੀਯਾ ਜਾਨਾ ਚਾਹਿਏ।

ਸ਼੍ਰੀ-ਪੁਰੂਸ਼ ਕੇ ਬੀਚ ਸਬੀ ਤਰਹ ਕੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕੋ ਖਤਮ ਹੋਨਾ ਚਾਹਿਏ।

ਜਾਤਿ, ਧਰਮ, ਰਾਸ਼ਟ੍ਰ, ਵਰਣ ਐਤ੍ਰ ਇਸ਼ਵਰ ਕੋ ਲੇਕਰ ਜੋ ਭੀ ਭ੍ਰਮ ਸਮਾਜ ਮੇਂ ਵਧਾਸ ਹੈ, ਉਨ੍ਹੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰਹ ਸੇ ਸਮਾਸ ਹੋ ਜਾਨਾ ਚਾਹਿਏ।

ਮਨੁਸ਼ਯ ਕੋ ਉਸਕੇ ਸ਼੍ਰਮ ਕਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹਿਏ।

ਮਨੁਸ਼ਯ ਕੋ ਕਿਸੀ ਭੀ ਸੂਰਤ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭੀ ਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਨਾ ਚਾਹਿਏ।

ਮਨੁਸ਼ਯ ਕੋ ਅਪਨੇ ਜ਼ਾਨ, ਤਰਕ, ਭਾਵਨਾਓਂ ਐਤ੍ਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੀਵਨ ਜੀਨੇ ਕੀ ਸਵਤੰਤ੍ਰਤਾ ਹੋਨੀ ਚਾਹਿਏ।

ਪਤਨੀ ਕਾ ਦਾਹ-ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੀ ਅਨ੍ਤਰਧਾਰਮਿਕ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਵਿਵਾਹ-ਸਮਾਰੋਹ ਕੇ ਲਿਏ ਤਤਕਾਲ ਰਵਾਨਾ

11 ਮਈ, 1933 ਕੋ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੀ ਪਤਨੀ ਨਗੰਮਲ ਕਾ ਨਿਧਨ ਹੋ ਗਯਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਨ੍ਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕੇ ਤਤਕਾਲ ਬਾਦ ਵਹ ਤਿਰੁਚਿਰਾਪਲਲੀ ਕੇ ਲਿਏ ਨਿਕਲ ਗਏ, ਜਹਾਂ ਉਨ੍ਹੇਂ ਏਕ ਅਨ੍ਤਰਧਾਰਮਿਕ (ਇੰਸਾਈ) ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਵਿਵਾਹ-ਸਮਾਰੋਹ ਕਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਯਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹੇਂ ਧਾਰਾ-144 ਕਾ ਉਲਾਂਘਨ ਕੀਯਾ ਐਤ੍ਰ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਦੀ।

1933 ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਮਿਲ ਸਾਸ਼ਾਹਿਕ ‘ਕੁਦੀ ਆਰਸੂ’ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਕਰ ਦਿਯਾ, ਜਿਸਕੇ ਜਵਾਬ ਮੇਂ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਏਕ ਅਨਯ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ‘ਪੁਰਾਤਕੀ’ (ਕ੍ਰਾਂਤਿ) ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਯਾ। 1935 ਮੇਂ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਪਾਰਟੀ ਕੋ ਐਤ੍ਰ ਅਧਿਕ ਸਮਰਥਨ ਦੇਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਯਾ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ 01 ਜੂਨ, 1935 ਕੋ ਤਮਿਲ ਸਾਸ਼ਾਹਿਕ ਪਤ੍ਰ ‘ਵਿਦੁਥਲਈ’ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਯਾ, ਜਿਸਕਾ ਭਾਰ ਪੇਰਿਯਾਰ ਪਰ ਆਯਾ। ਉਨ੍ਹੇਂ 01 ਜਨਵਰੀ, 1937 ਸੇ ਵਿਦੁਥਲਈ ਕੋ ਤਮਿਲ ਦੈਨਿਕ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿਯਾ।

ਪੇਰਿਯਾਰ ਦੁਵਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਯਾ ਗਯਾ ਆਤਮਸੰਮਾਨ ਵਿਵਾਹ ਆਜ ਭੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਐਤ੍ਰ ਯਹ ਸਮਾਨਤਾ, ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਐਤ੍ਰ ਸਾਮਾਜਿਕ ਨਯਾਥ ਕੇ ਉਨਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੀ ਏਕ ਸਥਾਯੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ

ਬੀਰ ਜੀ ਕਰਮਯੋਗੀ ਦਸੌਂਦੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ



ਪਟਿਆਲਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਕਰਮਯੋਗੀ ਦਸੌਂਦੀ ਰਾਮ ਬੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਮੇਅਰ ਗੋਗੀਆ

ਨਹਿਰੂ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਸਮਾਰਕ ਤੇ ਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਤੇ ਫੁਲ ਮਾਲਾ ਪਾ ਕੇ ਗਿਆਨ ਜਯੋਤੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣਿਆ ਦੱਸਿਆ ਬੀਰ ਜੀ ਨਿਵਕੇਲੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲਵਾਰਿਸ ਲਾਸਾ



ਦਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤੇ। ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਆਪਣੇ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੇਅਰ ਕੁੰਦਨ ਗੋਗੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬੀਰ ਜੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸਨ। ਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ

ਉਸ ਦੇ ਮਾਪੇ ਬਾਣੇ ਨਹੀਂ ਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨੰਗੇ ਪੈਰ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਬੀਰ ਜੀ ਵਰਗੇ ਕਰਮਯੋਗੀ ਇੱਕ ਧਰੁਵ ਤਾਰੇ ਵੰਗ ਚਮਕਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਅਰਪਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੀਲ ਸਰਮਾ ਲਾਇਬਰੇਰੀਅਨ, ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਬੀਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਨਵਰਤਨ ਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਖੰਨਾ, ਆਸਾ ਸਰਮਾ, ਆਰ ਕੇ ਸਰਮਾ, ਰਾਮ ਬਲਾਸ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਪੀ.ਈ.ਐੱਸ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਲੀ ਮਾਨਤਾ



ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 12 ਸਤੰਬਰ (ਤਰਮੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਪੀ.ਈ.ਐੱਸ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਕਟਰ ਪਰਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਫੁਟਬਾਲ ਦੀ ਨਰਸਰੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਖੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਕਰਯੋਗ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਡ ਢਾਂਚੇ, ਗਰਾਊਂਡਾਂ, ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬੀ.ਪੀ.ਈ.ਐੱਸ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ ਆਰੰਭ ਕਰਨ

ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਚੁਲਰ ਕੋਰਸ ਇਨ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦਾਖਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟਰੀਮ ਵਿੱਚ ਬਾਰੂਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ‘ਤੇ 60 ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ



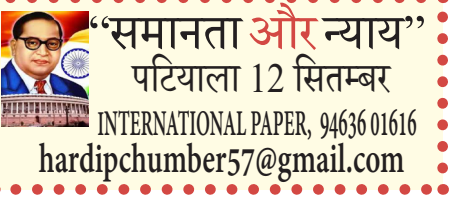
ਕੋਰਸ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭਰਪੂਰ ਕੋਰਸ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਗੈਜੂਟੇਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਸਬੰਧੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।



email - hardipchumber57@gmail.com

नेपाल विद्रोह के पीछे ब्राह्मण और जातिवाद का क्या है कनेक्शन? जानिये क्या कहते हैं लीगल एक्सपर्ट्स

विशेषज्ञ इस बात पर बल देते हैं कि जातिवाद और आर्थिक संकटों का मेल हिंसा को भड़काने में कैसे सहायक रहा।



नेपाल की राजधानी काठमांडू की सुलगती सड़कों पर 8 September में हुए जनाक्रोश ने न केवल सरकारी इमारतों को आग के हवाले किया, बल्कि एक प्रधानमंत्री को सत्ता से बेदखल भी कर दिया। इस उथल-पुथल के बीच, जहां युवा-नेतृत्व वाले प्रदर्शनों ने देश को हिलाकर रख दिया, कानूनी विशेषज्ञ एक गहरे और अक्सर अनदेखे कारक पर प्रकाश डाल रहे हैं: ब्राह्मणवाद और जातिवाद का व्यापक प्रभाव।

सामाजिक न्याय के समर्थक और सुप्रीम कोर्ट के अधिवक्ता बलराज सिंह मलिक और मानवाधिकार वकील व कार्यकर्ता कार्तिक नावायन दोनों ने इस बात पर जोर दिया है कि ये प्राचीन सामाजिक संरचनाएं न केवल असमानता को बढ़ावा देती हैं, बल्कि हाल की हिंसा के लिए एक बारूद की तरह काम करती हैं। ऐतिहासिक विरासत और समकालीन आंकड़ों के आधार पर, दोनों की अंतर्दृष्टि एक ऐसी कहानी बयान करती है जहां नेपाल के सरकारी तंत्र में ब्राह्मणों का वर्चस्व ने नाराजगी, भाई-भतीजावाद और अंततः Gen Z आबादी में क्रांतिकारी विद्रोह को जन्म दिया। दोनों विशेषज्ञ इस बात पर बल देते हैं कि जातिवाद और आर्थिक संकटों का मेल हिंसा को भड़काने में कैसे सहायक रहा।

अधिवक्ता मलिक ने “द जनता लाइव” के हालिया एपिसोड में जोर देकर कहा कि नेपाल में कुल आबादी का लगभग 12% हिस्सा ब्राह्मण समुदाय का है, लेकिन सत्ता और प्रशासन पर उनका दबदबा कहीं अधिक था। प्रधानमंत्री केपी शर्मा ओली से लेकर तमाम संवैधानिक पदों पर ब्राह्मणों का वर्चस्व था। ब्राह्मण और क्षत्रिय (खस आर्य) मिलाकर कुल आबादी का लगभग 28% हैं, लेकिन देश के संसाधनों और सत्ता पर इन्हीं दो वर्गों का कब्जा रहा है।

एडवोकेट बलराज सिंह मलिक के अनुसार, नेपाल की घटनाएं केवल एक सरकार के खिलाफ विद्रोह नहीं, बल्कि सदियों से चले आ रहे “मनुवाद और वर्णवाद” के खिलाफ एक जनाक्रोश था। उन्होंने कहा, “जिन देशों में सो-कॉलड हिंदूइज़्म है, वहां दारअसल मनुवाद और वर्णवाद की मानसिकता ने बेड़ा गर्क किया है। यह सिर्फ ब्राह्मणों तक सीमित नहीं है, बल्कि एक ऐसा कुचक्र है जिसने हर धर्म में अपनी जड़ें जमा ली हैं।”

मलिक ने आगे कहा कि इस व्यवस्था को बनाए रखने के लिए एक “अवैज्ञानिक और अयथार्थिक” नैरेटिव का सहारा लिया जाता है, जो लोगों को यह विश्वास दिलाता है कि उनकी स्थिति उनके पुराने कर्मों का फल है, ताकि वे दमन को चुपचाप सहन करते रहें।

नेपाल में युवाओं के इस आंदोलन को उन्होंने एक सकारात्मक कदम बताया। उनका मानना ​​है कि युवा पीढ़ी आदर्शवादी होती है और जाति, धर्म, भाषा के बंधन तोड़कर पूरी दुनिया के साथ तालमेल से रहना चाहती है। नेपाल की अदालतों पर भी उन्होंने सवाल उठाए, यह कहते हुए कि यदि न्यायपालिका ने संवैधानिक अधिकारों की रक्षा की होती और सत्ता की तानाशाही को न रोकने दिया होता, तो स्थिति इतनी नहीं बिगड़ती।

भारत के संदर्भ में उन्होंने चिंता जताई कि यहां भी लोगों को “510 किलो राशन” जैसी योजनाओं के जरिए चुप कराया जा रहा है, ताकि



वे असली मुद्दों पर बोल न सकें। उन्होंने भारत में अभिव्यक्ति की स्वतंत्रता पर लगातार हो रहे प्रतिबंधों, सोशल मीडिया को बंद करने, और विरोध प्रदर्शनों को रोकने की कोशिशों को “तानाशाही” और “दमनकारी नीति” करार दिया।

उन्होंने चेतावनी देते हुए कहा कि यदि भारत की सत्ता और न्यायपालिका नेपाल जैसा व्यवहार जारी रखती है, तो यहां भी “जज चोर, गद्दी छोड़” और “न्याय चोरों, गद्दी छोड़ो” जैसे नारे गूंज सकते हैं। उनके अनुसार, देश की युवा पीढ़ी लुटियन ज़ोन जैसे “राजशाही प्रतीकों” को खाली करने की मांग कर रही है और यदि समय रहते सुधार नहीं हुआ, तो जनता इनसे यह छीन सकती है।

नेपाल की आबादी में ब्राह्मण केवल 12% हैं, लेकिन छेत्रियों के साथ मिलकर, जिन्हें खस आर्य के रूप में जाना जाता है और जो कुल मिलाकर 28% हैं, इनका सरकारी नौकरियों, न्यायपालिका, सेना और नौकरशाही में असंगत रूप से दबदबा है।

दूसरी ओर एडवोकेट कार्तिक नावायन ने नेपाल के अशांति से जातिगत संबंध को ठोस सबूतों के साथ विश्लेषित किया। वे कहते हैं नेपाल में युवा-नेतृत्व वाले व्यापक विरोध प्रदर्शनों के पीछे ऐतिहासिक और वर्तमान जाति-आधारित सत्ता की सघनता एक प्रमुख कारण रही है। तथ्य दर्शाते हैं कि ब्राह्मण (नेपाल में अक्सर बाहुन कहे जाने वाले) और उनसे निकटता से जुड़े छेत्रियों ने ऐतिहासिक रूप से और वर्तमान में नेपाल की राज्य व्यवस्था पर प्रभुत्व बनाए रखा है। इस प्रभुत्व ने व्यवस्थागत भ्रष्टाचार और भाई-भतीजावाद को बढ़ावा दिया है, जिसने व्यापक युवा आक्रोश को हवा दी है।

नावायन कहते हैं, “ नेपाल की आबादी में ब्राह्मण लगभग 12.2% और छेत्री 16.6% हैं, यानी इन पहाड़ी उच्च जाति के समूहों की कुल हिस्सेदारी लगभग 28-30% है। इसके बावजूद, सरकार, नौकरशाही, सेना और न्यायपालिका में शीर्ष पदों पर इनका कब्जा 70-80% तक है।

सिविल सेवा की भर्ती के आंकड़े इस अति-प्रतिनिधित्व की पुष्टि करते हैं: वित्तीय वर्ष 2017-18 में, सरकारी नौकरियों में भर्ती होने वालों में ब्राह्मण 33.3% और छेत्री 20% थे। 2018-19 में, लोक सेवा आयोग की सिफारिशों में ब्राह्मणों का हिस्सा 38.9% था, और ब्राह्मणों व छेत्रियों ने मिलकर सिविल सेवा में नए प्रवेशकों का 55% हिस्सा बनाया।”

ब्राह्मण राजनीति, मीडिया और अन्य सार्वजनिक क्षेत्रों में भी हावी हैं। यह पैटर्न 2007 में दलितों, जनजातियों, मधेसियों और स्वदेशी समुदायों जैसे हाशियाकृत समूहों के समावेश को बढ़ावा देने के लिए

शुरू की गई सकारात्मक कार्यवाई की नीतियों के बावजूद बना हुआ है। यह प्रभुत्व ऐतिहासिक कारकों से उपजा है, जिसमें राणा शासन और राजशाही (2008 से पहले) की विरासत शामिल है, जहां सत्ता इन जातियों के बीच केंद्रित थी। इससे ऐसे जमे-जमाए नेटवर्क बने जो नियुक्तियों और पदोन्नति में अपने लोगों को तरजीह देते हैं।

भ्रष्टाचार और भाई-भतीजावाद से संबंध

ब्राह्मण-छेत्री अभिजात वर्ग के बीच सत्ता की सघनता ने भाई-भतीजावाद को बढ़ावा दिया है, जहां पदों और संसाधनों का आवंटन योग्यता के बजाय परिवार और जाति के संबंधों के आधार पर किया जाता है, जिससे भ्रष्टाचार और बढ़ता है।

ट्रांसपेरेंसी इंटरनेशनल के करप्शन परसेप्शन इंडेक्स में नेपाल 180 देशों में 107वें स्थान पर है। पोखरा अंतरराष्ट्रीय हवाई अड्डा परियोजना में 71 मिलियन डॉलर के गबन जैसे उदाहरण सामने आए हैं। जनता का आक्रोश “नेपो किड्स”— राजनेताओं, नौकरशाहों और न्यायाधीशों (जो प्रमुखतः इन्हीं जातियों से हैं) के बच्चों पर केंद्रित है, जो सोशल मीडिया पर लुई विटॉन के सामान या मर्सिडीज कारों के साथ शानोशौकत भरी जिंदगी दिखाते हैं, जबकि आम नेपाली गरीबी और खराब सार्वजनिक सेवाओं का सामना करते हैं।

प्रदर्शनकारियों ने इसे “एक राजनीतिक मुछौटे वाला ब्राह्मणवाद” करार देते हुए, जातिगत विशेषाधिकार को सीधे संस्थागत भ्रष्टाचार और आर्थिक बहिष्कार से जोड़ा है।

कार्तिक नावायन के मुताबिक, “ इस व्यवस्थागत असमानता ने

अहमदाबाद: सीवर में 2 दलित युवकों की मौत, एक ठेकेदार गिरफ्तार, अब 2 और बड़े नाम सामने, कौन है असली गुनहगार?

अहमदाबाद के बोपल में हुई इस दर्दनाक घटना में पुलिस ने जांच शुरू कर दिया है। लेबर कॉन्ट्रैक्टर के बाद अब साइट कॉन्ट्रैक्टर और इंजीनियर पर भी गैर-इरादतन हत्या और अत्याचार अधिनियम के तहत मामला दर्ज किया गया है।



अहमदाबाद: शहर के बोपल इलाके में सीवर के मैनहोल में दम घुटने से दो दलित युवकों की दर्दनाक मौत के मामले में



पुलिस ने अब तीन लोगों के खिलाफ मामला दर्ज कर लिया है। यह घटना 5 सितंबर को हुई थी, जिसमें 20 वर्षीय विकास लालबहादुर कोरी और 21 वर्षीय कन्हैयालाल खुशीराम कोरी की जान चली गई थी।

इस मामले में पहले केवल लेबर कॉन्ट्रैक्टर को ही आरोपी बनाकर गिरफ्तार किया गया था। लेकिन अब अहमदाबाद ग्रामीण पुलिस ने जांच का दायरा बढ़ाते हुए साइट कॉन्ट्रैक्टर और साइट इंजीनियर को भी आरोपी बनाया है और उनकी गिरफ्तारी की तैयारी कर रही है।

क्या है पूरा मामला?

पुलिस ने मृतक विकास के पिता लालबहादुर छोटेलाल कोरी (48) की शिकायत पर बोपल पुलिस स्टेशन में FIR दर्ज की है। उत्तर प्रदेश के अमेठी के रहने वाले लालबहादुर ने बताया कि उनका बेटा विकास पिछले तीन साल से अहमदाबाद में प्लंबर का काम कर रहा था।

उन्होंने अपनी शिकायत में जो दर्द बयां किया है, वह दिल दहला देने वाला है। लालबहादुर ने बताया कि 6 सितंबर को उन्हें उनके रिश्तेदार अनीश का फोन आया। अनीश ने बताया कि विकास और उसके दोस्त कन्हैयालाल को बोपल में ‘द गार्डन बंगलोज’ के पास एक सीवर (गटर) में उतरने के लिए कहा गया था, जहाँ विकास बेहोश हो गया। उन्हें यह भी बताया गया कि विकास को इलाज के लिए एम्बुलेंस से घर भेजा जाएगा। लेकिन जब अगले दिन, 7 सितंबर को, एम्बुलेंस अमेठी में उनके घर पहुँची, तो उसमें से विकास का बेजान शरीर उतारा गया।

बिना सुरक्षा उपकरणों के मौत के मुँह में धकेला

जब लालबहादुर ने अनीश से मौत की वजह पूछी, तो सच्चाई सामने आई। FIR के अनुसार, 5 सितंबर को दोपहर करीब 1:30 बजे, ठेकेदार मुकेशकुमार सोमेश्वर अदालत ठाकुर एक प्रेशर मशीन लेकर आया और विकास को गटर साफ करने के लिए नीचे उतरने को कहा। सबसे गंभीर बात यह थी कि विकास को कोई भी सुरक्षा

नेपाल के युवाओं, जो लगभग 20% बेरोजगारी का सामना कर रहे हैं और घर पर सीमित अवसरों के कारण विदेशी रोजगार और रेमिटेंस (जो सकल घरेलू उत्पाद का एक-तिहाई है) पर निर्भर हैं, में गहरी निराशा पैदा की है।

8 सितंबर को सरकार द्वारा सोशल मीडिया प्लेटफॉर्म पर लगाए गए प्रतिबंध (जिसे भ्रष्टाचार विरोधी आलोचना को दबाने का प्रयास माना गया) के जवाब में विरोध शुरू हुए जो तेजी से भ्रष्टाचार, भाई-भतीजावाद और राजनीतिक ठहराव के खिलाफ एक व्यापक विद्रोह में बदल गए। “

हालांकि सभी कवरेज स्पष्ट रूप से जाति को केंद्र में नहीं रखता, कुछ विश्लेषणों ने इस आंदोलन को “ब्राह्मणवादी वर्चस्व के खिलाफ विद्रोह” बताया है, जहां जातिगत भेदभाव ने आर्थिक grievances और निचली जातियों व जातीय समूहों के बहिष्कार को और बढ़ा दिया है।

प्रमुख घटनाओं में प्रदर्शनकारियों का सरकारी भवनों पर कब्जा, पुलिस के साथ झड़पें (जिसमें कम से कम 19 लोगों की मौत और सैकड़ों घायल हुए), और प्रधानमंत्री केपी शर्मा ओली का इस्तीफा शामिल है। प्रतिबंध को कुछ ही दिनों में हटा लिया गया, लेकिन जवाबदेही की मांग को लेकर आक्रोश बना रहा, जो जाति-आधारित विशेषाधिकारों को खत्म करने की व्यापक मांगों से जुड़ा हुआ है।

पत्रकार प्रतिमा मिश्रा के अनुसार , “यह केवल भ्रष्टाचार या संसरशिप के बारे में नहीं है। यह ब्राह्मणवादी वर्चस्व के खिलाफ एक विद्रोह है।”

.....

उपकरण नहीं दिया गया था।

जैसे ही विकास गटर में उतरा, वह जहरीली गैस के कारण बेहोश हो गया। उसे बचाने के लिए उसका दोस्त कन्हैयालाल भी अंदर गया, लेकिन वह भी बेहोश होकर गिर पड़ा। मौके पर मौजूद अन्य लोगों ने तुरंत फायर डिपार्टमेंट को बुलाया, जिन्होंने दोनों को बाहर निकाला और पास के एक निजी अस्पताल ले गए। अस्पताल में डॉक्टरों ने दोपहर 3:40 बजे कन्हैयालाल को और रात 10:40 बजे विकास को मृत घोषित कर दिया।

पुलिस की जांच और नए खुलासे

अहमदाबाद ग्रामीण पुलिस के SC/ST सेल के पुलिस उपाधीक्षक (DySP) तपसिन डोडिया ने गुरुवार को बताया कि दोनों युवकों को एक निर्माण स्थल की निजी सीवर लाइन पर काम करने के लिए बुलाया गया था। उन्होंने कहा, “वह काम खत्म करने के बाद, उन्हें उस लाइन को नगर निगम की मुख्य सीवर लाइन से जोड़ना था, लेकिन बारिश के कारण लाइन जाम हो गई थी। हमारी जांच में पता चला है कि इसके बाद दोनों युवकों को निजी सीवर को मुख्य लाइन से जोड़ने वाली जाम लाइन को साफ करने के लिए कहा गया, और इसी दौरान यह दुखद हादसा हुआ।”

किस-किस पर हुई कार्यवाई?

पुलिस ने ठेकेदार मुकेशकुमार सोमेश्वर अदालत ठाकुर के खिलाफ भारतीय न्याय संहिता (BNS) की धारा 105 (गैर-इरादतन हत्या) और 125 (मानव जीवन या व्यक्तिगत सुरक्षा को खतरे में डालना) के तहत मामला दर्ज किया है। इसके अलावा, उस पर ‘मैला ढोने वाले कर्मियों के रूप में रोजगार का निषेध और उनका पुनर्वास अधिनियम’ की धारा 7 और 9 तथा ‘अत्याचार अधिनियम’ की धारा 3(2)(v) भी लगाई गई है।

DySP डोडिया ने आगे बताया, “हमने बिहार के रहने वाले लेबर कॉन्ट्रैक्टर ठाकुर को पहले ही गिरफ्तार कर लिया है। अब इस मामले में दो और लोगों, साइट कॉन्ट्रैक्टर सौरभ पांचाल और साइट इंजीनियर जयनिल को भी आरोपी बनाया गया है। हम उन्हें भी जल्द ही गिरफ्तार कर लेंगे।”

पुलिस ने यह भी बताया कि जब उन्होंने साइट के बिल्डर की भूमिका की जांच की, तो पता चला कि उसे इस काम के होने की जानकारी ही नहीं थी।

इस तरह की घटनाओं पर काम करने वाले ‘मानव गरिमा’ एनजीओ के परपोतम वाघेला का कहना है, “कानून बिल्कुल स्पष्ट है कि श्रमिकों की मौत के लिए जिम्मेदार लोगों, जिसमें प्रभारी सरकारी अधिकारी भी शामिल हैं, को जवाबदेह ठहराया जाना चाहिए।”